

I Am a Stranger, and I Am Moving

Cabello/Carceller

Text de Pablo Martínez

Tota revolució per gran que sigui comença en el cos mateix (el d'ells mateixxs), que és carn, però és també, com apuntava el filòsof Baruch Spinoza, potència i afecte. Encara que és cert que els moviments d'alliberament són sempre col·lectius i és la força de la multitud la que canvia amb les seves revolucions el rumb dels esdeveniments, també ho és que, al llarg de la història, una legió de persones estranyes ha lluitat per la llibertat i, per això, han estat (i són) objecte d'una violència permanent que atenta, fins i tot, contra la seva mateixa existència. És el substrat de *jotería* (marietes, gallimarsots, trans*, gent cuir, en definitiva) que Gloria Anzaldúa afirma trobar en la base de tot moviment d'alliberament social. Potser perquè lxs subjectes queer estan sempre en rebel·lia, dissentint de la norma en cada gest. Mitjançant les seves recerques, el col·lectiu Cabello/Carceller desafia qualsevol concepció de la identitat com una cosa monolítica i fa visibles les violentes imposicions de la construcció prefabricada dels rols de gènere sobre els cossos.

Una de les peces centrals de la seva exposició *I Am a Stranger, and I Am Moving* és *Movimientos para una manifestación en solitario* (2020), un audiovisual que parteix dels subjectes sexe-dissidents i gènere-discordants que porten el seu cos per bandera i, en la seva exposició pública, fan possible la seva existència al mateix temps que assumeixen el risc de la seva desaparició. En el vídeo, Perla Zúñiga es mou, dansa i agita una pancarta en la qual pot llegir-se un "LO QUE PUEDE UN CUERPO" spinozià. El seu cos esdevé la base d'un lèxic visual que fa parlar al gest alt i clar. Amb els seus moviments compon una semiòtica asignificant que és en ella mateixa queer, ja que la matèria de la qual està composta són els mateixos gestos que han estat esborrats de la història. Amb aquesta proposta, Cabello/Carceller no només fan que la revolta deixi de ser una cosa abstracta per a mostrar-la encarnada, corporalitzada, sinó que a més restitueixen en la història, al costat del cos, el gest. Els gestos són "moviments atomitzats i particulars [que] expliquen històries que constitueixen l'esdevenir de la història. Transmeten un coneixement efímer de possibilitats queer que es perden en una fòbica cultura pública majoritària", afirmava José Esteban Muñoz. Perla es mou sola en una escenografia blanca que li permet viatjar cap endavant i enrere, en aquesta història en la qual lxs queer han quedat fora del text de les avantguardes polítiques. La revolta de Perla és pura afirmació de vida i no té un

GALERIA JOAN PRATS

altre adversari que la norma. Però que no tingui un caràcter antagonista no converteix aquesta manifestació en narcisista o d'exaltació del jo, sinó que, amb el seu moviment en solitari, està defensant tots els moviments d'aquells que ballen i van ballar per la llibertat de ser un cos. Una de les crítiques esteses, en certes esferes de la militància clàssica, contraposa la diversitat al poder de la lluita unificada i acusen de narcisistes els moviments basats en els afectes, com si la vibració dels cossos en la plaça (o en la pista de ball) no fos capaç d'alterar l'experiència. És precisament en aquest estar amb altres on resideix la potència i l'alegria de l'aposta antidualista spinoziana. En l'afirmació d'aquesta dansa es dona la paradoxa que apuntava Judith Butler, que quan els cossos apareixen en la plaça ho fan, al mateix temps, en la seva vulnerabilitat i en la seva resistència i aquí rau la seva potència.

Lo que puede un cuerpo (After Baruch Spinoza), 2020, la pancarta de tela de lli blanc amb la cita de Spinoza, està a la sala d'exposició amb el vídeo, com una resta de l'acció i com a únic testimoni material del moviment del cos. En el seu ball, aquesta tela és per a Perla pancarta, bandera, vel, vestit i bressadora. Fins a tal punt canvia el seu ús en els sis minuts que dura el vídeo que en un moment determinat deixa de ser onejada per a ser in-corporada. El 1964, Hélio Oiticica va començar a realitzar els seus *Parangolés*, unes peces de tela per a ser portades i no exhibides, en una experiència multisensorial d'in-corporació. Oiticica sempre va interessar-se per dibuixar un món per venir molt proper d'aquells considerats marginals en la societat, tanmateix sense tenir cap pretensió de donar veu a lxs desheretats ni de corregir la fractura social. En l'exposició, Cabello/Carceller han incorporat a Oiticica al costat d'altres outsiders en la sèrie *Notas al pie*, un conjunt de dibuixos-collage amb cites i referències a Pedro Lemebel, Tórtola Valencia, Agustina González López "La zapatera", David Wojnarowicz i al ja citat Oiticica. Aquest conjunt de dibuixos, collages i fotomuntatges componen una mena de retrats per a una història de l'art alternativa, en la qual els personatges rescatats per Cabello/Carceller no són exemples de bon comportament, sinó que estan aquí per a recordar-nos el fracasadxs, bogxs, sidosxs, insolentxs i molestxs que hem estat històricament lxs queer. Són notes al peu perquè el cos del text de la Història no pot suportar aquestxs personatges dislocadxs, que van viure fora del seu temps. Perquè lxs subjectxs queer no tenen mai passat (han estat esborradxs de la història) ni tampoc tenen futur ja que aquest està destinat a la reproducció heterosexual. Lxs queer han de barallar-se per la seva supervivència perquè no són entesxs enmig de la bogeria social de cada època. En el xiulet de plata *Locura social* i el fotomuntatge *La persecución (con Agustina González López, la Zapatera) #1*, s'explicita que el món pateix d'una bogeria social consistent "en què l'assenyalat com a

boig no ho està i que la societat en la qual viu no ho comprèn i, per , el jutja malament”. Com si les persones queer fossin estrangeres en el seu propi temps.

En el collage retrat-homenatge-nota al pie *La extrañeza (con David Wojnarowicz) #1* està escrita amb tinta vermella la frase que dona títol a l'exposició: *I am a Stranger, and I Am Moving* [Sóc unx estrangerx i m'estic movent]. Es tracta d'una cita extreta de la conferència que David Wojnarowicz va donar en el Drawing Center de Nova York pocs mesos abans de la seva mort per complicacions derivades de la sida al juliol de 1992. En aquella conferència, Wojnarowicz s'enuncia des d'un jo que ja no pot extreure's de la seva pròpia mort, un jo que està desapareixent i que odia a la gent perquè li fa adonar-se d'aquesta desaparició. “Jo estic vibrant aïllat entre vosaltrxs” afirma, en una variació de la conferència publicada a Artforum al març d'aquell any, i nosaltrxs podríem afirmar que aquesta mateixa experiència domina aquesta exposició formada per un conjunt d'éssers vibrants, la dissidència i la lluita dels quals va fer que estiguessin aïlladxs, assetjadxs, agitadxs i atacadxs per la seva imaginació radical i força vital. Pels seus moviments i els seus gestos. En un moment com l'actual, les paraules de Wojnarowicz estan carregades de nous i múltiples sentits i Cabello/Carceller invoquen aquesta estranyesa en moviment perquè aposten, des del seu fer, per un món que no estigui limitat a la reproducció de la norma i la seva violència. Per a això, en aquesta mostra, lxs nostrxs mortxs es mouen entre nosaltrxs i els seus gestos els encarnem en els nostrxs cossxs. Vibrant. Aïlladxs entre altrxs, entre vosaltrxs.

Pablo Martínez (Valladolid, 1979. Cap de Programes al MACBA, Barcelona)

GALERIA JOAN PRATS